

ÖĞRENME İÇİN ÇEVRESEL DÜZENLEMELER

Öğrenme ortamı çevresel düzenlemelerle → Öğrenci erişilebilirliği desteklenir.

Öğrenme ortamı (çevresi) = Fiziksel çevre + Sosyal çevre + Geçici çevre

1) Fiziksel çevreye yönelik düzenlemeler

- Ortama davranışları düzenleyici görsel ipuçlarının yerleştirilmesi
- Duyarlılığı olan öğrenciler için ısı, ışık ve ses düzeyinin ayarlanması
- Öğrencilerin gereksinimlerine göre kural hatırlatıcılarının yerleştirilmesi...

2) Sosyal çevreye yönelik düzenlemeler

Küçük grup çalışmaları / Akran eşleşmesi / Oturma düzeni farklılaştırma

3) Geçici çevreye yönelik düzenlemeler

Öğrencilerin geçici olarak buldukları yemekhane, lavabo gibi yerlerdir.

KAPSAYICI EĞİTİM ORTAMLARINDA KATILIMI SAĞLAMA

Öğrencilerin okul ortamında

→ Aktif bir üye hâline gelmesi ve akranları ile bir arada olmasıdır.

Öğrenme içeriğinin farklılaştırılması → Katılımı sağlamaya destek olabilir.

- Çocukların tercihleri dikkate alma + Etkinlikleri basitleştirme - çeşitlendirme

KAPSAYICI EĞİTİM ÖĞRENME SÜRECİNİ FARKLI LAŞTIRMA

Öğrenme sürecini farklılaştırmada desteğe gereksinimi olan öğrenciler için

→ Yetişkin desteği ya da akran desteği sunulabilir.

YETİŞKİN DESTEĞİ

Çocukların katılım ve öğrenmesini desteklemek için yapılan müdahaledir.

Öğrenme sürecindeki etkileşimlerde geri bildirim oldukça önemlidir.

Geri bildirim: Öğrencilere kendi davranışları hakkında sunulan bilgidir.

GERİ BİLDİRİM ÇEŞİTLERİ

DÜZELTİCİ GB

BETİMLEYİCİ GB

ÇABA GB

a) Düzeltici Geri Bildirim:

Öğrencilere yapması istenilen görevle ilgili sunulan geri bildirimdir.

- Çocuğun davranışının → Yanlış olduğunu bilmesini sağlar ve alternatif sunar.
(Mavi kaleme siyah diyen öğrenciye: "Siyah değil!" Mavi demek)

b) Betimleyici Geri Bildirim:

Öğrencilere davranışlarıyla ilgili → "Olumlu" olarak ifade edilen geri bildirim.

→ Çocukların davranışlarını betimleyerek onlara sunulan geri bildirimdir.

(Çocuklara "Ayşe ile oyuncaklarını çok güzel paylaştın.",

"Onunla oynadığın için Can çok mutlu oldu, harikasın!")

c) Çaba Geri Bildirimi:

Öğrencilere öğrenme sürecindeki çabalarına yönelik davranışlarına sunulur.

(Fırça ile boyama yapan bir çocuğa "Çok çabalyorsun, bitirmek üzeresin.")

ÖĞRENME ÜRÜNLERİNİN FARKLI LAŞTIRILMASI

Öğrenme ürünleri: Öğrencilerin ne öğrendiğini → Nasıl gösterebileceğidir.

Öğrenme sonucundaki kazanımları ifade etme yollarının

→ Çocukların performanslarına göre farklılaştırılmasıdır.

ÖĞRENME İÇERİKLERİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELER

Öğrencilerin performanslarına ve konulara göre içerik düzenlenmelidir,...

Öğretmenlerimiz öğrenme içeriklerini kapsayıcı şekilde düzenlemeden önce

"Sınıfımdaki öğrencilere ne öğreteceğime nasıl karar veriyorum?" demelidir.

Öğrencilere ne öğretileceğine karar verilirken

- Öğrenme gereksinimlerine - Hazır bulunuşluklarına

- Değerlendirme sonuçlarına - Müfredat kazanımlarına bakılmalıdır.

Öğrenme içeriklerinin uyarlandığı sınıf X Geleneksel sınıf farklılıkları:

Bu farklılıkları TANERİ → TOMLİNSON'dan uyarlamıştır:

Geleneksel Sınıflar	Öğretimin Uyarlandığı Sınıflar
Öğretim öğretmen merkezlidir.	Öğretim öğrenci merkezlidir.
Öğretim genel olarak büyük grup etkinlikleri şeklinde yapılır.	Farklı gruplama formatları (büyük grup, küçük grup, akran eşleme) vardır.
Gruplar oluşturulurken sabit ve öğretmen yönlendirmeli olarak düşük, orta, yüksek başarıların grupları şeklinde yapılır.	Öğrencilerin öğrenme gereksinimlerine ve ilgilerine göre gruplamalar yapılır.
Öğretmen daha çok orta seviyedeki öğrencilere göre öğretim yapar.	Öğretmen sınıftaki herkesin özelliklerini dikkate alarak öğretim yapmaya çalışır.
Öğretim tek bir şekilde (ders anlatımı yoluyla) sağlanır.	Öğretim birden fazla yolla sağlanır.
Öğretim görevleri, sınıf düzeyindeki standartlarla uyumludur.	Sınıf düzeyindeki standartlarla uyum sağlarken, öğretim görevleri öğrencilerin ihtiyaçlarına ve farklılıklarına hitap edecek şekilde tasarlanmıştır.
Öğretmen bilgiyi sunmak için tek bir kaynağa güvenir.	Öğretmen bilgileri sunmak için çeşitli materyaller (örneğin, birden fazla sınıf düzeyinden ders kitapları, bilgisayar yazılımı) kullanır.
Öğretmen tüm öğrencilere aynı ödevi verir.	Öğretmen birkaç ödev seçeneği sunar.

Şekil 3. Geleneksel sınıflar ve öğretimin uyarlandığı sınıflar

ÖĞRENME İÇERİĞİNİN UYARLANMASI

Öğrenme içeriği: Öğrencilere ne öğretileceğini ifade eder.

Uyarlanan sınıflarda → Öğrenme içeriği öğrencilere göre farklılaştırılır.

ÖĞRENME İÇERİĞİNİ UYARLAMA YÖNTEMLERİ-1

a) Boyut/miktar: Öğrencinin öğrenmesi beklenen öge sayısı değiştirilir.

b) Zorluk: Öğrencilerin ihtiyaçlarına göre zorluk seviyesini çeşitlendirilir.

c) Alternatif hedefler: Aynı materyaller ve içerik ile ders amacı çeşitlendirilir.

d) Öğrencilerin ilgileri: İlgileri dikkate alınarak motivasyonlarının artırılır.

Öğrencilerin ilgilerini dikkate alarak içeriği düzenleme:

"Araştırıyorum" stratejisi kişisel ilgi alanlarına göre araştırmaya teşvik eder.

"Sorularım var!" s. ilgilendikleri soruları sorma/cevaplama/paylaşmaya teşvik

"Bir ders tasarlıyorum!" s. derste ne üzerinde çalışacaklarına karar vermeleri...

ÖĞRENME İÇERİĞİNİ UYARLAMA YÖNTEMLERİ-2

İçeriği uyarlamamanın diğer yolları:

A) Destekleme (scaffolding) B) Öğrenme Sözleşmeleri C) Mini Dersler

A) Destekleme Stratejisi:

Öğrenciye destek öğrenci bağımsızlaştıkça (ustalaştıkça) aşamalı kaldırılır.

B) Öğrenme sözleşmesi:

Öğrencinin belirli bir süre içinde tamamlayacağı iş yazılı olarak belirlenir.

→ Öğretmen ve öğrenci arasında yapılan bir anlaşmadır.

C) Mini Dersler:

Öğretmen

1) Öğrencilerinin bir kısmına yeniden öğretebilir.

2) Bir grup öğrenciye öğretmek için başka bir yol bulabilir veya

3) Anlayışlarını ve becerilerini genişletmek için başka bir grupla çalışabilir.

Kapsayıcı Eğitim Ortamlarında Öğrenme Süreçlerine İlişkin Düzenlemeler

Sınıflarda birbirinden çeşitli özelliklere sahip öğrencilerin

→ Öğrenme sürecinden yararlanabilmeleri için çeşitli düzenlemeler gerekir.

"Birlikte öğrenen çocuklar, birlikte yaşamayı da öğrenirler."

-Birbirine sorarak, birbirinden öğrenerek gelişirler ve değişirler.

Sürece ilişkin yapılan uyarlamalarda öğretmen Nelere Odaklanır?

- Nasıl öğretim sunacağı → Girdi

- Öğrenciye ne kadar ve ne tür destek sağlayacağı → Destek düzeyi

- Öğrenciden ne tür tepkiler bekleyeceği → Tepki

- Öğretim için ne kadar süreye gereksinim duyacağı → Süre

- Öğrencilerin etkinliklere katılımı ilgili beklentilerinin neler olacağı → Katılım

→ gibi soruların yanıtlarına odaklanmalıdır.

KAPSAYICI EĞİTİM ORTAMLARINDA

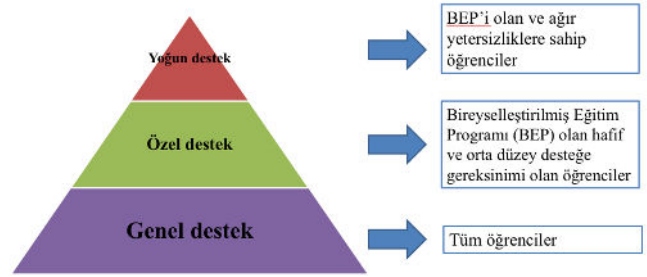
Tüm çocukların/öğrencilerin

→ Çeşitli öğrenme ve gelişim özellikleri bakımından desteğe ihtiyacı olabilir.

Tüm öğrencilerin öğrenebilir.

"Etiketlerinden" ziyade performanslarına göre "desteklenmeler"

→ Zihnimiz de bu destek piramidindeki gibi çalışmaktadır:

Şekil 4. Destek piramidi

Uyarlama yapmaya karar verdiğimizde neler yapmamız gerekiyor?

Ne öğretileceğinin kapsamının ve içeriğinin belirlenmesi.

Nasıl öğretileceğinin belirlenmesi. Öğrencinin herhangi bir değişiklik yapmadan aktif olarak katılıp katılmayacağını kararına varılması.

Öğretimsel etkinlikler yapılması ve süreç içerisinde katılımın değerlendirilmesi.

Eğer öğrencinin desteklemesi gerekiyor ise uygun uyarlamaların belirlenmesi.

Uyarlamaların yapılması ve amacına ulaşmış olduğunun değerlendirilmesi.

Şekil 5. Uyarlama süreci

Uyarlamaların Etkisinin Değerlendirilmesi

Kapsayıcı eğitim ortamlarında sadece uyarlamalara yer vermekten ziyade

- Yapılan bu düzenlemelerin etkisini değerlendirmek de çok önemlidir.

Tüm kademelerde, tüm derslerde ve tüm öğrenciler için uyarlama yapılabilir.

- İlgili, hazır bulunuşluk ve öğrenme gereksinimlerine göre değişiklikler yapılır.

Kapsayıcı Ortamlarda Öğrenme Ürünlerine İlişkin Düzenlemeler
Öğrenme ürünleri → Öğrencilerin ne öğrendiğini nasıl gösterebileceğidir.
Bu ürünler yazılı, kısa sınav, sunum ve projeler ile değerlendirilir ve → Öğrenme ürünleri ortaya konulmuş olur.
Öğrenme ürünlerini uyarlama öğrencilerin dersteeki yetkinliğini → Farklı bir formatta göstermesine olanak tanır.
Çoğu dersin öğrenildiğini gösteren en iyi örnek → Öğrenci tarafından oluşturulan bir üründür.

KAPSAYICI DEĞERLENDİRME

Kapsayıcı değerlendirme
- Çeşitli öğrenme ve gelişim özelliklerine sahip öğrencilerin - Ders öğrenme hedeflerini karşılama konusundaki ilerlemelerini → Öğretmenlerinin anlamalarını sağlayan faaliyetleri içerir.
MEB Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği ile Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği 'nde → Ölçme ve değerlendirmeye ilişkin temel esaslar yer almaktadır. → Bazı maddelerde desteklenmesi gereken öğrencilere ilişkin hususlar vardır. Not: BEP (Bireyselleştirilmiş eğitim programı) → Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Birimi tarafından hazırlanır.

KAPSAYICI DEĞERLENDİRME

Kapsayıcı değerlendirmenin → Nicel ve nitel boyutları bulunur. Öğrenciler biçimlendirici ve özetleyici değerlendirmeler yoluyla → Öğrendiklerini gösterirler.

KAPSAYICI EĞİTİM VE PAYDAŞLAR

Eğitimin etkili, verimli ve kapsayıcı bir işlevinin olabilmesi için - Eğitimin paydaşları olan Öğretmenler, aileler, yöneticiler ve sivil toplum kuruluşları iş birliği yapmalıdır.
--

1) PAYDAŞ OLARAK ÖĞRETMENLER

Alberta Öğretmenler Birliğine (2000) göre öğretmenlerin sorumlulukları verilir Türkiye'de öğretmenler aranacak nitelikler ve yeterlikler → Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından belirlenmektedir. Bakanlıkça kurulan komisyon yönetiminde → Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri belirlenmektedir.

Öğretmen yeterlikleri üç yeterlik alanından oluşur (MEB, 2017)

Mesleki Bilgi	Mesleki Beceri	Tutum ve Değerler
Tutum ve Değerler → İletişim ve İş Birliği yeterliğidir.		

2) PAYDAŞ OLARAK AİLELER

Aile-okul ilişkisi ya da ebeveyn katılımı kavramları ile verilir → Ebeveynlerin okullarla ve çocuklarıyla çalışmasıdır. Okul ve aile arasındaki etkileşimi artırmak için → Okuldaki öğrenciler kadar aile üyelerinin de etkin olması sağlanmalıdır.

Okul Tarafından Öğrenci Velilerine Yönelik Yapılabilecek Etkinlik Türleri:		
Ebeveyn Eğitimi	Ebeveyn Katılımı	Okul-Aile İş Birliği

3) PAYDAŞ OLARAK OKUL YÖNETİCİLERİ

Okul yöneticileri kapsayıcı eğitim ortamında tüm paydaşlara liderlik eder. → Pedagojik, yasal ve kültürel bilgi ve becerilere sahiptir. Okul yöneticileri değişiklikleri Denetlemeli ve etkili bir şekilde yönetmelidir.
--

Okul gibi kurumların doğasında iletişim sorunları vardır:

- Zayıf dinleme ve dil becerileri - Güvenilirlik ve güven eksikliği - İletişim gözetimi - Erişilemezlik - Elitizm - Yetersiz etki - Aşırı bilgi yüklenmesi ve - Gayri resmi kanalların aşırı kullanımı Bu tür iletişimlerde geri bildirim alınabilmesi önemlidir.

OKULLARDAKİ ETKİLEŞİMİ ARTIRMAK İÇİN

Okul yönetiminin gerçekleştirilebilecek → Ritüeller, seremoniler ve gelenekler gibi rutin etkinlikler düzenlenebilir. Bu ritüellerin - Bir kısmının okulların açıldığı ilk günlere özgü olması - Bir kısmının okulun kapanması sürecinde gerçekleştirilmesi - Bir kısmının ise öğretim yılı içinde yapılması sağlanabilir.
--

RİTÜELLER

Derin anlam içeren süreçler ya da günlük rutinlerdir.
---

a) Okulların açıldığı ilk günlere özgü önerilen bazı "karşılama ritüelleri":
1) Oryantasyon: Yeni gelen öğretmenlere ve öğrencilere okul tanıtılır.
2) Hoş geldin mektupları: Yeni öğrencilere idare veya öğretmen yazar.
3) Hoş geldin etkinlikleri: Öğrenci ve veliler için karşılama masası, yaka kartı ...
4) Tanışma yemeği (Sene başı okul kahvaltısı)
5) Sabah anonsları: İdare ders öncesi müzikler ve önemli bilgiler sunma
6) Müfredat gecesi: Veliler derslerden ve beklentilerden haberdar edilir.
7) Veli-öğrenci-öğretmen katılımıyla sene başı pikniği
8) Okul web sitesinin ve sosyal medya hesaplarının etkin kullanılması

Bir okulun kapanışı ya da programın sonlandırılması: → Ritüelleri sergilemede önemli zamanlardır. → Bu ritüeller olmadan gerekli psikolojik kapanma gerçekleşmeyebilir.
--

b) Okul yönetiminin "kapanış veya sonlandırma ritüelleri":
1) Bayrak törenleri (pazartesi ve cuma günleri)
2) Mezuniyet törenleri: Keş atma ritüeli ...
3) Yılsonu çay partisi/kahvaltısı/Pikniği/kermesi/sergileri veda gecesi
4) Devir teslim töreni: Bayrağın 4. sınıflar tarafından 3. sınıflara teslimi
5) Veli-öğrenci-öğretmenler katılımıyla sene sonu pikniği
6) Okuma bayramı: 1. sınıflar için düzenlenir; ailelere portfolyo sunumu
7) Okulda kapanış yemeği; kuru fasulye/pilav günü
8) Yılbaşı partisi: Okul tarafından öğretmenlere ve öğrencilere düzenlenir.

4) PAYDAŞ OLARAK SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI (STK)

Sivil toplum kuruluşları Sosyal kuşlukler, meslek örgütleri, çevre örgütleri, insan hakları örgütleri vb. → "Kâr amacı gütmeyen" "Gönüllüdür" "Üçüncü ya da bağımsız sektör" dir.
Türkiye'de STK olarak faaliyet gösterir: Vakıf, dernek, sendika, siyasi oluşum, kooperatif, dinî kurum ve kuruluş, platform, inisiyatif, lonca, spor kulübü, birlik, baro, oda, ekonomik oluşum gibi
Ülkemizde STK'nin eğitimle ilgili çalışmalarında etkisi vardır. Bunun en belirgin örneği Millî Eğitim Şûra 'larında - Üniversiteler, resmi kurum ve kuruluşlar ve MEB merkez ve taşra teşkilatlarının yanında → Sivil toplum kuruluşlarının da görüşlerine yer verilmesidir. STK 'lerin faaliyetleri incelendiğinde → En fazla yardım amaçlı çalışmaların olduğu görülmektedir. (Örgün eğitimde okuyan muhtaç çocuklara ve gençlere yapılan burslar)

Türkiye'de eğitim alanında faaliyetler yürüten bazı vakıf ve dernekler:
1) Millî Eğitim Vakfı (MEV) → Maddi manevi Yeni kaynaklar sağlamak
2) Türk Eğitim Vakfı (TEV) → Yetenekli fakat maddi olanaksız çocuk/genç
3) Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) → Okul dışı eğitim desteği (İlköğr.)
4) Türk Eğitim Derneği (TED) → Atatürk kurdurdu. Türk çocuklarına ...
5) Başka Bir Okul Mümkün Derneği (BBOM) → Alternatif okul modeli geliştirme
6) Türkiye Korunmaya Muhtaç Çocuklar (Koruncuk) Vakfı → Çocuk köyleri

AİLE-OKUL İŞ BİRLİĞİ KAPSAMINDA İLKELER:

1) İletişim ve Etkin Katılım:
- Okul-aile iletişim ihtiyaçlarını değerlendirmek için bir anket yapılabilir. - Okulun belirli yerlerine "Hoş geldiniz" ifadeleri yerleştirilebilir. - Bir görevli ebeveyn irtibat sorumlusu olarak atanabilir. - Okul kuralları, misyon ve hedefleri, ...hakkında bir el kitabı oluşturulabilir.
2) Evde ve Okulda Öğrenmeyi Birleştirme:
- Haber bültenleri, tartışmalar, sınıf toplantıları ... - Sınıf etkinliklerine aile katılımını sağlanabilir. - Öğrencilerin ev ortamlarını tanıtan sınıf etkinlikleri belirlenebilir. - Okulun ev ödevi politikası "ev ödevi rehberi" ebeveynler ile birlikte ... - Öğrencilerin ihtiyaç duyduğu beceriler hakkında ailelere bilgi sağlanabilir.
3) Topluluk ve Kimlik Oluşturma:
Daha geniş toplulukta insanlar ve yerel diğer kuruluşlar → Okula danışmanlık yapmak çeşitli yollarla okula dâhil edilebilir.
4) Ailenin Rolünü Tanıma:
- Aile-okul arasındaki iş birliği için okul düzenlemeleri gerçekleştirilebilir. - Aile-okul ortaklıkları hakkında yazılı bir politika geliştirilebilir. - Toplantı sonuçlarını ebeveynlere sunmak
5) Ortak Karar Verme Süreçleri Oluşturma:
- Yeni okul politikaları üzerine okul topluluğuna başvurulabilir. - Karar verme gruplarına öğrenciler ebeveynlerle birlikte dâhil edilebilir. - Ebeveyn liderlerine eğitim ve destek sunulabilir.
6) Okulun Dışında da İş Birliği Yapma:
- Öğrenme beceri ve yeteneklerine dayalı topluluk etkinlikleri oluşturulabilir. - Rehberlik ve iş ortaklıkları gibi programlar için aileler bilgilendirilebilir. - Yeni öğrenciler için mezun öğrenciler okul etkinliklerine davet edilebilir. - Ebeveynler için kısa eğitim kursları düzenlenebilir.

OKUL-AİLE İŞ BİRLİĞİNİ DEĞERLENDİRME

Okul-Aile İş Birliğinin Önündeki Engeller:
1) Eğitici/Öğretmen Kaynaklı: Ebeveyn katılımına yönelik olumsuz ön yargı
2) Aile Kaynaklı: Eğitimi okula bırakarak pasif bir rol benimseme - Dil ve kültürel farklılıklar nedeniyle okullara yönelik eksiklikler
3) İş Birliği Eksikliği: Sadece sorunlar ortaya çıktığında iletişim kurulması

ÜLKEMİZDE KAPSAYICI EĞİTİMİN GÖRÜNÜMÜ

Eğitsel Bağlam
Türkiye'de engelli, ruhsal ve davranışsal bozukluğu olan, istismara maruz kalan, az gelişmiş bölgelerdeki/kırsal kesimdeki çocuk ve gençler, okula gitmeyen/okulu terk eden, yoksul kent/mahallelerdeki çocuk ve gençler, Romanlar, çatışma ortamındaki çocuklar ve gençlere ek olarak anadili Türkçe olmayan çocuklar ve uluslararası göçmenler → Dezavantajlı gruplar arasında gösterilmektedir.